

Dél van. Az első igazán napsütéses meleg áprilisi dél a ligetben. Vékony, finom arcú, fehér hajú nagymama ül egy padon, mellette még vékonyabb, szemüveges diákosan borzas, fiatal nő és egy pufók kisfiú. A kisfiúnál piros labda van. Nagy legény, elmúlt talán már egy éves is. Apró, könnyű szélrohamok szaladgálnak időnként végig az úton, versenyt a játszó gyerekekkel. A nagymama lehunyja szemét a napsütésben.

— Körülbelül ilyen idő volt, mikor megismerkedtünk — mondja. — Emminek hívták azt a barátnőmet, aki bemutatta nekem Tóth Árpádot. Debrecenben, a korzón. Mi, lányok, már olvastuk akkor a Nyugatot, tudtuk, kicsoda Tóth Árpád. Ezen a találkozáson még csak éppen megéztük egymást. De azt hiszem, ma már bevallhatom, hogy ez a találkozás szerepet játszott abban, hogy én is addig szakáljam a szüleimet, míg elengedtek Svédlérre, arra a kis tátrai üdülőhelyre, ahol Pádi nyaralt. Tizenhat éves voltam pontosan.

A múzsza már nagymama... Tóth Árpádné, Tóth Eszter és Máté (Bányász Anna felv.)

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Ó fiatal

maradt...

Vasár. 1956. IV. 13.

T:

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

92

Tóth Árpád

1956

Már első este, ott, a tátrai kertben, kiderítettük, hogy mind a ketten áprilisban születtünk. En tizenharmadikán, ő tizennegyedikén. És hogy ez jelent valamit. Még ezen az első estén... azt hiszem, az irodalomtörténetnek ezt is bevallhatom — össze is csokolóztunk. Úgy gondolom, hogy a dátumot tekintve, ez nagyon merész dolog volt. Ő meg is ijedt kissé, úgyszólván bocsánatot kért. De én egyáltalán nem haragudtam rá... Se akkor, se később. Soha. Most hetven éves lenne... Milyen szépen megöregedhattünk volna együtt... Mert vele lehetett volna. Szépen, békésen.

A beszélgetés szakadozott és csendes, persze, Tóth Árpádné, Annuska sohasem akart szerepelni, előtérbe kerülni, mint múzsza. Pedig az volt.

— Feleség-koromban is nagyon szép verseket írt hozzám, amivel kevés nő büszkélkedhet... — mondja pár perc múlva. Közben a labdát dobja a kis unokának, Hollós Korvin Máténak, és lányával, Eszterrel tanácskozik, nem éhes-e még Máté.

— Eszterke két éves volt akkoriban, mikor Pádi az Esti sugárkoszorút írta... — emlékszik később. — Sose mutatta meg a verseit kéziratban. Azt valahogy szégyellte volna. Ezt a verset is nyomtatásban olvastam... Azt hiszem, akkor voltam a legboldogabb ebben az életben. Furcsa, hogy most már idősebb vagyok nála. Sokkal. Ő fiatal maradt. Negyvenkét éves korában halt meg. S az az év, mikor én annyi idős lettem, majdnem olyan fájdalmas volt, mint a halála éve. Újra átéltem, mit érezhetett, mikor tudta, hogy menthetetlen. Ő, aki úgy

szerette mindezt... Az apró virágokat, a füveket, a felhőt...

A szél Annuska szemébe vág. Meg kell törülni. »Faunbokájú vig suhanc, újra itt suhansz...« idézem magamban az »Április« egy sorát, amit ma már minden magyar diák ismer... — Néha álmodom róla — mondja az asszony, aki most a napsütésben egészen fiatalnak látszik. — Olyan különös, hogy sohasem láttam az

arcát. Csak most, egy pár hónapja, hosszú idő óta először. Fiatal volt, Máté nagyon hasonlított rá.

— Igen — szól közbe Eszter — és nemcsak a vonásaiban... a gyerek múltkor otthon leltárt csinált a szobában, rámutatott az egyes tárgyra, lámpa, ablak, ajtó, Góte — mondta váratlanul és természetesen. Egy Goethe-képre. Első ismerősei egyike... persze, hogy tőlünk hallotta. De mégis furcsa; hogy épp ezt milyen könnyen megtanulta.

Most elhallgatunk mindannyian. A piros labda a fűbe gurul. Egymásra nézünk Eszterrel és egyszerre idézzük: »Bíbor labda útrakél tűnő nap után...«

Nem lehet nem idézni önkéntelenül ilyen tavaszi napon Tóth Árpádot. A magyar tavaszokhoz, színükhöz, ízükhöz hozzátartozik örökre.

F. A.